

VIRÖS LOBOGÓ

Az R. M. P. Arad-városi és rajoni bizottsága, a városi és rajoni néptanács lapja

XII. évfolyam, 3626. szám

1956. október 21. vasárnap

4 oldal, 20 bant

Az elárusító — a szocialista kereskedelem központi alakja

Sokoldalú, nehéz, de szép munkát végeznek a szocialista kereskedelem dolgozói. Az ő szakmai tudásuk, lelkiismeretességük által jutnak a vásárlók százai a kívánságuknak, izlésüknek legjobban megfelelő árucikkekhez.

A fogyasztóközönség mindig szívesen emlékszik vissza arra az újra, ahol udvariasan fogadták. Elismeréssel gondol arra az eladóra, aki lelkiismeretesen, pontosan és kifogástalanul kiszolgálta, esetleg vásárlás közben jó tanácsával segítette. Az ilyen vásárló szívesen tér be az üzletbe máskor is, hogy ott vásároljon.

Szerkesztőségünkbe gyakran érkeznek levelek, amelyekben a levelezők — szocializmust építő életünk különböző területén tevékenykedő dolgozók — elismeréssel emlékeznek meg egyik vagy másik üzletről, erről vagy arról az elárusítóról. A közönség sorából számos dicséret hangzott el az Eminescu és Március 6. utca sarkán levő Alimentara egység kiszolgálójáról. Az üzletben tevékenykedő IMSz brigád a környék lakosságának megbecsülését és elismerését váltotta ki. Hasonló jó munkát végez az I. C. Frimu utcai Május 9. klubbal szembeni Alimentara munkaközössége, valamint az Avram Iancu téren levő 70. számú felváltott árusító üzlet dolgozói, akik gyors és pontos munkájukkal nagymértékben megkönnyítik a vásárlók dolgát. Az üzletfelelősök közül Scheer Zoltán, Schneider Ferenc, Barna Aron havonta elismerésben és jutalomban részesülnek a helyi kereskedelmi szervezet vezetősége részéről jó munkájuk elismeréseként.

Olyan vélemények is elhangzanak azonban, amelyek azt bizonyítják, hogy nem minden kereskedelmi dolgozó érzélt át munkájának fontosságát. Ez egyben azt is bizonyítja, hogy a vásárló közönség nem különbözik a kereskedelmi alkalmazottak magatartása iránt és igyekszik hozzájárulni ahhoz, hogy egyre lelkiismeretesebb, civilizáltabb legyen a kiszolgálás üzleteinkben. A vásárlók bírálják a munkájukat hanyagul, feleltelenül végző kereskedelmi alkalmazottakat, felhívják a figyelmet

azokra, akik türelmetlenül, udvariatlanul bánnak velük, nem követnek el mindent annak érdekében, hogy a vevőket úgy szolgálják ki, hogy azoknak ne legyen okuk panaszra.

Egyes falatozókban az alkalmazottak nem sokat törődnek azzal, tisztaság-e a tányér, evőeszköz vagy pohár. Kívételt képez a nemrég megnyitott Expressz falatozó, ahol reméljük, hogy a kezdeti lendület nem hagy alább, a fogyasztókat továbbra is olyan pontosan szolgálják ki, mint az első napokban és nem csak, hanem majd az adagok mennyisége, mint ahogy ezt számos esetben tapasztaltuk új falatozók megnyitása utáni hónapokban.

Vannak azonban olyan esetek is, amikor az elárusító panaszokhoz — sok esetben jogosan — a vásárlókra, hogy türelmetlenek, kedvesek.

Íkéségtelen, hogy a kereskedelmi dolgozók sokrétű feladatát teljesítik. Elsősorban azonban az fontos, hogy becsületesen szolgálják ki a vásárlókat, pontosan mérjenek, hibátlanul számoljanak. Az üzletfelelősökkel együtt feladatuk a fogyasztói igényeinek megfelelő áru rendelkezése, a rakomány karbantartása, izléses és vonzó kirakatok rendezése. A növekvő árforgalommal egyidőben növekednek a kereskedelmi dolgozók feladatai is.

A közönségnek több megértéssel kell viseltetnie az elárusító iránt. A vásárlók nagy többsége meg is bocsúli a kereskedelmi alkalmazottak munkáját s ezt mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy a vevők zöme elítéli, megveti azokat, akik türelmetlenül, vagy éppenséggel gorombán megtagadják az elárusítót, vagy a falatozók felszolgáló személyzetét.

A vásárlók és elárusítók közötti minél jobb viszony kiépítése érdekében ajánlatos volna, hogy a különböző kereskedelmi vállalatok minél több megbeszélést szervezzenek, hogy a fogyasztókkal együtt tárgyalják meg a különböző tapasztalatokat. Ez nagymértékben elősegítené a szocialista kereskedelmünk fejlődését és civilizáltabb kiszolgálást eredményezne.

Fejezzük be minél előbb a vetést!

Kiváló kukoricatermés

A nagyiratosi Ady Endre kollektív gazdaságban a nyári kalászos növényekből kimagasló eredményeket értek el. Az őszi termények betakarításakor sem panaszodhattak a kollektivisták.

Kukoricából országos viszonylatban is kiváló teljesítményt értek el. Hatvanöt hektáron — ennyi volt vetésterüvük — 52 mázsa termést hoztak. Ez az eredmény nagyban emeli a tagok jövődelmét. A kukorica betakarítása után megkezdtek a munkanapokért járó

ennyi volt vetésterüvük — 52 mázsa termést hoztak. Ez az eredmény nagyban emeli a tagok jövődelmét. A kukorica betakarítása után megkezdtek a munkanapokért járó

termett kukoripapát. A hektáronkénti állagtermes meghaladta a három vagont, azaz 25 hektáron mintegy 80 vagont kukoripapát termelt.

A gabonatermesztésben elért kiváló eredmények nagyban hozzájárulnak a tagok életviszonyainak megjavításához. Csak az eddig letermelt kukorica (4 kiló buza, 11 kiló kukorica, 2 kiló árpa, 0,5 kiló krumpli, 6 lej, s egyéb, amit egy munkanapomra kaptak) meggyőzően bizonyítja a kollektív munka felbecsülhetetlen előnyét.

Fakert községben is gyorsítani kell a vetés ütemét

Fakert község és a hozzá tartozó Szentlélek falu dolgozó parasztlainak központi feladata, hogy idejében elvégezzék az őszi vetést. Október 19-ig az 1029 hektárból mindössze 464 hektáron végeztek el a vetésztást. Ebből 147 hektáron vetettek. Noha a községben és a faluban foglalkoznak a vetéssel, az eredmények mégsem kielégítőek. Sokkal több lehetőség van a szántás-vetés ütemének gyorsítására. Fakerten

arra várnak, hátha majd esik az eső, hogy aztán megkezdik a vetést. Az esőre nincs mit várni. Igaz, nehéz a földet megmunkálni, de sokkal biztosabb, ha az eső a vetőmagot a földbe találja és nem a dolgozó paraszt zsákjában. Fakerten jól ismerik Lovász József dolgozó parasztot. Jó termést takarít be, s így állandóan nehézség nélkül teljesíti állam iránti kötelezettségét is. Ebben az évben Lovász József első között

kezde meg a vetést, elvetett hat hold búzát és egy félhold árpat. Találunk olyan dolgozó parasztot, aki felismeri: nincs mit várni az esőre, el kell végezni a vetést. Ilyenek: Csizmadia István, Pausan Rusalin, Bimbó Péter és mások.

A fakerti néptanácsnak fokoznia kell a felvilágosító munkát, hogy a dolgozó parasztok ne várjanak az esőre, hanem valamennyi iga teljes kihasználásával végezzék a vetést.

SZÓVJET FILMFESTIVÁL

Az ARULUS és a Művelődésiügyi Minisztérium rendezésében péntek este a Patria moziban megnyitott a „Szovjet film fesztiválja”.

A megnyitón részt vettek: George Macovescu, a filmügyek főigazgatója, I. Moraru, az ARULUS Vezető Tanácsának titkárhelyettese, filmemberek, művészek, hazai és külföldi újságírók, s nagyszámú közönség.

Jelen volt A. M. Room, az OSzSzSzK érdemes művésze, a Moszfilm rendezője, a hazánkban tartózkodó szovjet küldöttség tagja.

Megnyitó beszédében Macovescu elvtárs kiemelte, hogy a barátsági hónap keretében rendezett hagyományos szovjet filmfesztivál ünnepet

jelent mozilátogató közönségünk és filmembereink számára. Ezután „A 306. számú ügycsomó” című filmet vetítették.

(Agerpres.)

A Román-Szovjet Barátság Hónapjának eseményei Aradrajonban

A rajoni néptanács kulturoszálya a Román-Szovjet Barátság Hónapjának méltó megünneplésére élénk mozgósítást, irányítást és ellenőrzést végez a rajonban. Az a cél, hogy az országos ünnepségek során a kulturothronok a legkisebb helységben is a román-szovjet barátság

és művelődés eleven központjait legyenek, ezekben a hetekben különösen szép eredménnyel valósult meg. Az iratosi Progresul kulturothronban október 20-án Szalai Ferenc néptanácsi elnök tartott előadást magyarul, Marian Hortenzia, a kulturothron igazgatója románul beszélt az egybegyűlethez. A kul-

turothron műkedvelői a „Nehéz próba” című színdarabot játszották, több szavató pedig Petőfi verseket és szovjet versfordításokat szavalt.

Október 20-án Vladimirescu közönségben a rajon legjobb kulturothronjai, a szécsányi és pankotai tánc-csoportok, a sági Schwartz-énektrio és az aradi népi zenekar adott ünnepi műsort. Ez az összevont kulturothron, Kovaszin és Világos közönsége is ellátogat a következő napokban s rövidesen tapasztalatcsereire indul Magyarországra: Elek, Kétegyháza és Gyulára.

A következő napokon Csehov irodalmi estét rendeznek a frumensói, pankotai és kurtói kulturothronban.

Egy-egy előadást rajonunk közönségeiben többször foglalkozó paraszt hallgatja végig. Nagy sikerük van a szovjet mezőgazdaságról és a szovjet technika fejlődéséről szóló előadásoknak is.

Fejlesztik orosz nyelvudásukat

Az állami filharmonia művészeinek egy csoportja meg tavaly arra kérte intézményünk ARULUS körének vezetőit, hogy szervezzenek orosz nyelvtanfolyamot. Mintegy 25 öntudatos dolgozó meg a tavasz folyamán sikeresen befűzte a nyelvtanfolyam első ciklusát. A tanfolyam második ciklusának első óráját az elmúlt napokban tartották. Most olyan elvtársak is beiratkoztak, akik már tavaly haladók voltak, de második ciklus hiányában, nem folytathatták a tanulást. Ezek között szerepel Fritz Laura elvtársnő is.

Az első tanulmányi órán felvilágították tudásukat, hogy mi maradt meg tavalyról. Folyékonyan olvastak, írtak, fordítottak. Hibátlan írással különösképpen Serban Maria, helyes kiejtéssel Leru Emilia és Printz Rozália, folyékony olvasással Jantó Maria és Löwy Eva, jó fordítással pedig Ardelean Gheorghe és Florea Ioan tünnek ki. A tanulásban új módszert — a társalgási alapon való tanulást — vetették be, ami nagyon jól bevált.

A kis csoport lelkesen tanul tovább, hogy minél előbb eredetiben olvashassa Tolstói és Csehov. Gorkij és Szokolov, Ehrenburg és Majakovszkij műveit.

Ilosvai Béla, levelező

Visszaállítják a Szabadság-szobrot

helyét eltakaró aszfalt-burkolatot felszedték...

Beszélggettünk Varjas Lajos elvtárral, a városi néptanács község-gazdálkodási osztályának főmérnökével, aki a következőket mondotta:

— Az aszfalt-burkolat felszedése után megállapítottuk, hogy a szobor alapzata jó állapotban vészelt át az idők viharait. A következő lépés az lesz, hogy az alapzatra még egy betonlapot helyezünk, amire majd felépítjük a szobrot.

A raktaózási helyen megkezdődött a szobor darabjainak osztályozása. Az alapzat szürke szód-márvány darabjai között vannak sérült részek. Kijavítottuk s épp ezért egy kőfaragóval is érintkezésbe léptünk. Természetesen a szobor visszaállítási munkájába bevonjuk a szobrászművészeket is. Soós István aradi képzőművésszel már beszélünk erről...

Varjas Lajos elvtárs zizegő papírlapokat vesz elő. A visszaállítandó szobor terrázzait. Rá néz a vonalakra, a szabályos mértani rajzra, amely az újrapáti keze nyomán

A közeli hónapokban az Avram Iancu téren kerülő Szabadság-szobor, amely néhány évtized után majd ismét eredeti helyén áll.

életrekelnek és nincs messze az az idő, amikor a Szabadság-szobor ismét ott áll méltó helyén...

A szobor története

Forgassuk vissza a történelem sárgult lapjait. A kiegyezés után 1867-ben a széles néptömegek kezdeményezésére mozgalom indult.

hogy a forradalmi harcnak, a tizenhárom kivégzett tábornoknak méltó emlékművet állítsanak Arad legszebb helyén. Megalkult a bizottság, amely 998 gyűjtővet bocsátott ki és azokat szétosztotta a főurak, főispánok és a gazdag polgárok között. Tíz év telt el és mindössze 275 gyűjtővet használtak fel és küldték vissza a gazdagok, a hatalom birtokosai, nagyon csekély adománnyal. Érdekes megemlíteni, hogy a régi Magyarországi főispánjai közül csak egy adakozott a szoborra. Ez az egyetlen Máramaros-megyei főispánja, a haladó gondolkodású, a szabadságharcokhoz mindenkor hű maradt Man József volt. A máramaros-szigeti főispán egyébként 1848-1849-ben a magyar országgyűlés képviselőjeként csatlakozott a magyar és román nép közös forradalmi harcához...

A gyűjtés tovább folyt, de a kezdeményező bizottság most már a néphez fordult. A magyar, román, német, szerb és más nemzetiségű tömegekhez. Es nem csalódott. Az 1848-49-es forradalom hagyományait megerősítő néptömegek jöttek, ezek gyűjtése 132.921 forint volt. A déltől románok és szerbek jelentős összegeket adtak. A román közönség gyűjtése 8.057 forint 57 fillér volt!

Összeállt a szükséges összeg. A Szabadság-szobor tervét Huszár Adolf szobrász készítette, de udvarlatlan halála következtében Zala György szobrászművész bízta meg a szobor kiállításával, aki az eredeti elképzelésnek megfelelően a szobor alapzatát is megalkotta.

Még néhány hónap s teljessül a dolgozó nép kívánsága. A gyönyörű szobor régi, méltó helyén jelen hírelt, hogy előideink kemény harcot folytattak a szabadságért, amelynek éltető nap sugarai ma már nekünk, magyaroknak, románoknak, szerbeknek, németeknek egyaránt átjórásítja szívünket...

Messzer Sándor

Arad és az ország egyik legszebb műemléke a Szabadság-szobor, amely az Avram Iancu-téren állott. Hirdette a népek elpusztíthatatlan szabadságvágyát, forradalmi harcot az elnyomók ellen és örök emléket állított a kivégzett tizenhárom hős forradalmár tábornoknak, akik a csaták tüzeiben annyiszor néztek szembe a halállal és végül dicső életüket sor-tűz és a bakó kötele oltotta ki.

A polgári-földesuri Románia népi-nyomó urai jétek a bronzba öntött szobortól, amely ében tartotta a késői utcák előtt a szabadság győzelmeinek rendíthetetlen hitét. A huszas években bedeszkázták a szobrokat. Arad jőterein az ormóttan deszkaből igyien takarták el az őriási értékt, műemlékeket. Néhány évvel később eltűnt a deszkabűz, de nem azért, hogy a szobrok továbbra is udorunk büszkeségei legyenek. Nem. A szobrokat lebontották és elraktározták. Ott porosodtak hosszú évtizedekig az ARO mozi mögötti rak-tárban...

Népi demokratikus rendszerünk megbecsüli a műemlékeket és különösen azokat, amelyek bronzbaöntve, márványbavésve az elődök nagyszerű szabadságharcait hirdetik.

A Szabadság-szobor visszaállítási-át az aradi tartományi muzeum munkaközössége kezdeményezte, élen Zala Béla elvtárral. A felsőbb hatóságok kedvezően fogadták javaslatukat és most ott tartunk, hogy a Szabadság-szobor visszaállítása befejezett tényként könyvelhető el. A néptanács község-gazdálkodási osztálya, Soriteu Cornel alelnök és Varjas Lajos főmérnök vezetésével elkészítette a technikai dokumentációt és az alapozási munkálatok már meg is kezdődtek. Néhány nappal ezelőtti munkások jelentek meg az Avram Iancu-téren és a szobor

Kölcsondás ajándék

Karácsonykor, vagy újév napján a gyertya- és csillagszörök sziporkázó fényében áhítattal szemléljük a zöld-fényű cukorkával, ajándékokkal megrakott ágalt. Nézzük és mindent megcsodálunk. Mi készítettkék elő magunknak és ezért tiszta szívvel örülünk, hiszen a díszítés fáradságos munkájának gyümölcse itt pompázik előttünk.

Nem volt hiábavaló a család erőfeszítése, — most ki-ki a maga módján osztozik a közösség életörömeiben. Mert, valljuk be őszintén, az életnek, az új életnek örülünk, annak, hogy ismét együtt ünnepehelünk. Ilyenkor érezzük az otthoni jószágok melegsét, biztonságát és ilyenkor tudjuk csak igazán értékelni, szeretni egymást.

Mily felemelő érzés ez! És ezután következnek a meglepetések. Titokban a család tagjai szeretteik részére ajándékokat helyeztek el a terebélyes fa alatt. Az édesanya a gyermeket, a gyermek az édesanyját lepi meg valami apró kis tárggyal. Így hát mindenki talál valami kedves ajándékot, mert mindenki ajándékozott. Ezt neveztem én el kölcsondás ajándéknak.

Ilyen lesz a városunkba érkező szegedi írók és költők egy csoportjának a látogatása is. Megismerhetjük velünk alkotásait és ők is tanulnak az itteni írók műveiből. Ez az egy-két nap elegendő lesz arra, hogy kölcsondóan megajándékozzuk egymást.

Az alábbi részletek közlésével izeltől adunk irodalmi műveikből.

MAGYAR V. LASZLO

A homoki szél

Homokból kilírt, dombot gyur a szél, ha kedve tartja: könnyű láncra kél, — s hol várnak rá a szőlős hajlatok: a lókák közt borizó dalba fog.

Hol megfáradt, ezüsthajó apó, hol mint a jászai gyermek, megkapó, — és nekem simogatja kedvesen karcsu asszonnyá barna kedvesem!

A RACSOS KAPUNAL várta meg, Dér Endre

Fél szem mandula

mozdulatával nyílt órazsebébe. Óráját megnézve, elégedetten biccentett. — Helyes, helyes, barátságom, nagyon helyes. Új le. Az unokámnak dolga akadt, de már itt kellene lennie. Ért szeretem. Mindig idejében hozzák a tanulásnak. A hétvégi leckét pedig nem vasárnapra hagyni, hanem szombaton élvezni, hogy vasárnap nyugodtan lehessen pihenni, meg templomba menni.

Az öreg minden év elején ugyanazt a prédikációt patlogta végig sűrű krakodással. Andris készséggel bólintott.

— Helyes, helyes — biccentett az öreg kisse megenyhült hangszíval, aztán megint hirtelen az óráját rántotta elő s éles hangon kékerte: De hol az a lány ilyen soká! Nóri! Fiacskám!

Marika mostohaanyjának pongyolája meglöbent az előszoba ajtajában. A fiu meglepődve látta, hogy a tavalyi színeket hajszálakat bronzbővő váltotta fel az ügvedő fején. Arcára pörstapláló kenőccsel iparkodott lányos üdöcséget lopni. Az ügvedő ur biztosan többször kimaradt megint az utóbbi időben, — gondolta Andris — azért akar egyre szebb lenni. Kövágóné kedveskedve, kisse csinált mosollyal nyújtotta kezét Andrisnak.

— Ne haragudjék, apa. Perceken belül itt lesz. Csak a könyves boltba ment a szomszédra. Jó szíven van, fiatallemer. Látszik, hogy kihasználja a nyarat és sokat napozott.

Andris elmosolyodott. Hát igen — gondolta kis iróniával — az orosz zsoldosnál napozhatott nyakló nélkül, ha jól esett, ha nem.

— Hol az a rézbőrű? Hadd lám, mutasd meg! — kiáltotta ki vidáman a nyitott ajtóju belső szobából Kövágó.

— Engedelmet, — szólt Andris s belépkedett az ügvedő köztönlenti. Pizzában, papucsban hűsölt a redőnyvel elsötétített szobában Kövágó, nemrég kinttintotta fel a villanyt. Két doboz húzni hevert előtte az asztalon, azokat töltögette jóillatú verpeletével. Borzas haja elárulta, hogy nemrég kászálódott fel délutáni heveréséből.

— Gyujts rá, fiu — kínálta Andris mosolyogva.

— Köszönöm, nem dohányzom.

VINCZE ANDRAS

A NAGYBÁCSI

Verka néni abból élt, hogy a városi menhelyből fogadott gyermekeket. Egy után kapott ti. zenőt pengőt. Mindig ácsorgott udvarában négy-öt sápadt, kicsiny, ingben. Szélidék voltak, nem volt velük sok baj. Már az intézetben megtanulták, hogy hangosan beszélni, sokat szaladgálni és főleg sokat enni nem lehet. Kérni a legrosszabb.

Verka néni nyájas asszony volt, templomba rendesen eljárt, minden este a temetőbe ment és nagy kedvvel rendezgette a kis sírokat.

— Az én gyermekeim — mondotta.

Volt már vagy harminc sírja. Ezért kapott a MANSZ-tól havonta sírként egy pengőt. Az urasszonyok szíve megcsélt a glgázos kis dombokon, legyen meg nekik is a tisztesség. Verka néni hát szívesen látta a sírok szaporodását s imádkozott a gyermekek lelki üdvösségéért.

Nem igen verte meg a gyerekeket, egyszerűen úgy tett, mintha nem is volna a világon. Reggelire rá-

LÓDI FERENC

Századom, te hajnal

A futó percek örvénylenek s magukhoz rántanak, mint szálto port az esőszemek. Magához ránt e század, mint a mágnasok —

a szunnyadó vasat. Olajjal, szénnel, acéllal dűbög, hogy igazítsa Földünk tengelyét a kommunizmus csillagrendszerébe,

Az én koromnál nem volt soha szebb s ijjú hevében féltelmesebb. Könnyörtelen, mint sodró áradat a villámokkal terhes ég alatt. Az én koromban zug, amit az ember magát emésztoe eddig alkotott, sajogva, fájva minden mozdulatsban, de hitetlenül mégis a halálban.

Az én koromban, mint a tengerek tükreben fürge csillagmilliók, jöveendők mossák frissre arcukat, mint hajnalokban jűvek, jűk, övek, hogy megszűlhessék folytatásukat, — mert a gyümölcsnek ott a fája is maguában, melyből újra törzs jesszű nőve úsra várad, rendületlenül.

Magához ránt e század, mint a mágnasok —

a szunnyadó vasat.

Vele lűkelt a vérem merészen, míg el nem nyűvök testem a napok melyek megszűnnek — mint a tavaszok —

a folytonosan értük-lobbanásra. Nem is tehetnék mást a lázadásnál amely tevérdendű, századom, hogy hűségeseen valljak én is érted a lombosodó ember-rengelgében. A sejtjeimbe olvasztod magad, hogy tegyem, amit értelem s inak sugallnak küzdő, ébren-dálmaimban, való világához nőve, gyökerezve. Ha nem volnál több líhegő parázsod, mit öni kell és szébbe tartani, úgy tennék, mint a virraszó hadak, a munkások, kik véruk melegevel táplálják lángra — győztes századom.

Viharba, vérbe tűnt korok után lehet már végre drás az ember, kit nem csodák és isten igazít a joghatatlan Földet birtokolni, s törvények tükét lesni féltelmekkel: lehet már végre drás az ember! Napot csinál e bolygóból, amit síkorgva táncol egy-két rész külön, halált líhegve nap és béke ellen, — mely tőragyog, de mindig fényesebben.

— Még mindig?

Nem helyes, fiam. Okkal-móddal még nem árt s megnyugtatta az idegeket. Hanem a színed csakugyan jó. Na, nézd csak, kész férti lettél a nyáron. Hány parasztiányt dűtöttél neki a boglyának? No, ne homokolj itt nekem, nem szégyen az, öregem.

Andris zavart nevetéssel egyre nemet intett.

— Így görbűl meg?

— Ugy.

— A, fiam, így nem viszed sokra, legfeljebb szentile avatnak a halálot után. Sokat érsz vele. Ilyen korban már nem szabad elhanyagolni a cicázást. Jó vérkeringést csinál, szaporábban jönnek a gondolatok, jobban fog az ember feje. Na, új le s mesélj valamit.

A HOILÓS-FAMILIA TAGJAI közül kétségtelenül az ügyvéd volt Andrishoz mindig a legbarátságosabb. Leginkább ő törődött a fiuval. Vászarozó kelmeárus gyerekeket ügyeskedte, könyökölte fel magát nevés, jól kereső ügyvédé, a kormány-párt helyi szervezőténék ügyvezetője. Második házassága alkalmából azért vette el a módos, jól jövedelmező szőlőskerttel és üzleti részvényekkel rendelkező Hollós János lányát, hogy apósát ügyesen pumpolva, anyagi alapja legyen a karrierje. Nem akart megállni eddigi posztján, sokkal nagyobb ambíciók fűtötték.

Andrist eleve rokonszenven kezelte. Nyilván ifjúkori mását látta a fióban, aki a tanulás révén az övéhez hasonló pályára előtt áll s kiemelkedően van a szegénysorból, a jólszult polgárok közé.

Most is gondosan fürkészett a fiura:

— Sikerült-e összeszedned egy rendes ruháralót a nyáron?

— Sikerült volna, de apám...

— Látod, öregem, — vágott közbe Kövágó — nem halgatsz a jószóra. Ne nyugodj addig, amíg szert nem teszel egy jó fazonu ruhára.

Felítellen valamelyik ügyes szabónál csináltasd meg, hogy az úgy álljon, mintha rád öntötték volna. A sok ostoba közmondás között van egy legostobább. Az, hogy nem a ruha teszi az embert. Tapasztalatból állítom, fiam, rengeteget jelent, ha nincs az embernek szegényszága.

Andris elvörösödő arccal hallgalt.

— Na, ne nézz úgy rám, fiam mintha öklelni akarnál. Hidd el, ja-

volt, nem is tudta, hogy mi történik vele, elment apá-cának. Atiële cseléd lett eleinte, később betegápoló, majd árva menhelyére.

Ok ketten intézték a jelenlegi négy kisfiu életét, akik ilyenkor, e látogatások alatt kimosdva és kezükben egy-egy vajaskenyérrel, félve ácsorogtak a konyhában és nézték a kenyeret.

Ugyanis tapasztalatból tudták, hogy a nővére távozta után Verka néni szemügyre veszi a kenyereket és aki megetté, vagy belepiszkolt, annak olyan barackot ad a fejére, hogy napokig sajog a koponyája s másnap nem kap enni semmit sem.

Nyalogatták hát a kenyér csücskét és óvatosan egymásra néztek.

Bent kanalak és tányérok csörömpölése hangzott, nehéz pillanatok voltak ezek. De csak addig, amíg valamelyikük rá nem szánta magát arra, hogy beleharapjon a vajáske nyérbe. Most Jani nem bírta ki, elszántan és lehunyott szemmel tömte magába a csudálatos kenyeret. A többi megkönnyebbülve tette le az asztalra a magáét. Most már egyedül Janira szorítottak, lesték minden mozdulatát. Izgatottan sugdos-tak és előkészületeket tettek a köszö-nésre. Már esteledett, tudták, hogy a vonat várja a nővért.

Felálltak szépen az ajtó élé, sorban. Jött is a nővér és Verka néni, mindketten jószágosan mosolyogtak.

— Dicsértessek az Ur Jézus, áldja meg mind a két kezével — kiáltották kórusban, cernahangon és meghajtották magukat. Ezt Verka néni vezette be, évekkel ezelőtt.

Eurázia néni kegyesen rájuk pillantott, most is élvezte ezt a hatalmának kijáró tiszteletadást. Bizony, bent az igazgatónő elég lenézőn bánt vele, jólesik az ilyesmi. Híába. — Meglátta a kenyereket a deszkán.

— Mi az, nem vagytok éhesek? Micsoda pazarlás — fedtte meg Verka néni.

Elment.

Verka néni kikísérte az állomásra. Majd kényelmesen visszajött, a kulcsra zárt kaput szépen kinyitotta, megint becsukta.

A fiúcskák ott álltak sorban a konyhában, ahogy elhagyta őket. Rájuknézett. Mindjárt megállapította, ki a tettes. „Jani, gondolta, nem mer ránézni”.

— Édes fiam, a mohóságod az akasztóóra visz, meglátnék. Kiennéd a szívetem is, te, te nagybűli — mondta szeiden és két csontos ujjával megbarakcolta, illetve kopogósan fejbevágtá Janit. A gyerek sajgó és meglödült aggyal rogyant meg, de nem esett el. A többiek most le-sütötték szemüket. Verka néni ősz-szeszedte a kenyereket és egy tányérba téve, bevitte a szobába. Ilyenkor este jött látogatába Mari, a barát-nője, ketten egy bögre kávé mellé fő-gyaszították és beszélgettek.

Nappal a gyerekek az udvarban játszadoztak, de nem volt szabad á-sni, kövel dobálni, fára mászni, kiabálni, szaladgálni, mert az „főfajást” okozott Verka néni. Ténferegetek hát, ilték, mint a verebek. A világból keveset láttak eddig, az udvar-ba is ritkán jutott be látogató.

Verka néni afféle alvégi szegény volt, bárha a kis nádfüldő házacs-ka az övé volt. Rokoniak nem éltek a faluban, valamikor mint papi cseléd került ide, de a pap régen meghalt, ő meg megöregedett. Élt hát, ahogy a legokosabban tudott.

Ezerkilencszáznegyvennégyet írtak akkor s végefelé közeledett az év.

* Részlet egy elbeszélésből.

NAGYFALUSI TIBOR:

Tüzeket plántáltál..*)

(Tinódi emlékének)

Vén, tornyos egekbe keselyű-kínokkal, szikla-rabságokkal hódított tűzünknek szép nagy ága voltál, mint mindenik ember... Tüzeket elültettél, tüzeket kihajítottál, lobogástól úzván, tüzeket plántáltál... — hiszen, jó Tinódi, te is deák voltál... Széles ez országban, sután lobogásba béna balkezeddél, sok poros utakon lassan bandukoltál, — mégis jenn-lobogva hamarost futottál: szép láng-szárnyaidal lángokat röpítvén s borzongó tájon tüzként iramodtál...

...Kassából kiszállóan, — tüzed remegősebb, gyöngébb iker-ága, félték-hajlongásu szirma, lágy virága: kis, gyöngy feleséged szellők fuvalmában sóhajtozott érted: — Jer vissza, uracskám, testem gyulásával hűvösen az éjnek melengetem ágyad: említem halmából forrás ha buzogna, az is tüzes volna, melegen danolna: valaki ölemből szépen utra kélné, valaki phenni oda visszatérne, ölembé hajolna, frissen utra kélné — jaj, te jó uracskám, lobogástól-üzött,

— hogy, aki elindul: meg kell fogannia, ölembé térüljön: el kell indulnia — jaj, te messze-bolygó, tüzek plántálója, — a gyerekek, ki megtér, el kell indulnia: jaj, te messze-bolygó, — éppen te nem érted, éppen te nem érted...?

...Említem halmából forrás ha buzogna, az is tüzes volna, melegen danolna: valaki szőlítne, immáron anyjának. — piros bimbóm volna, tűzőncseperedett tűz-bimbócskám volna...!

— Jer vissza, uracskám, hűvösen az éjnek testem gyulásával melengetem ágyad: jaj, te jó uracskám, lobogástól-üzött — hogy a legesüdszám szirma is a tüznek egykoron szürkületén, indul hervadásnak: — jaj, te messze-bolygó, tüzek plántálója, éppen te nem érted, éppen te nem érted...?

...Te fennen csak lobogva tüzként tramodtál, Vissza nem térültél, tova bandukoltál, lassan kanyarogva — tüzként az egekhez közelébb hajottál: vissza nem térültél, hiszen jó Tinódi, te is deák voltál...! — És mélyen a szívedben vissza így feleltél, de csak néma ujjal szíved kobzdán zengtél, sohase jenn-jajjal te nem visszhangoztál — hiszen deák voltál, tüzek plántálója, vissza így feleltél, tüztőlűn homlokod szellők sóhajába, osztatlan szellővel tested gyarló-voltát — hiszen deák voltál: — vissza így feleltél:

— En jó feleségem, köszönöm a szellőt, testemnek enyhe, kezes dpolóját, de nem lágyít engem hazaforuldsra: de lábom dpolgatja továbbitramlásra...! — Szerte ez országban pernye hull a sárba, sárban disznók turnak, üresek a vályuk, ozmánoktól jitymált sovány disznók turnak: — szomorú tüköre drva országunknak: — orrukkal a sárból pernyét, hullát turnak, ki tudja — asszony-é, ami porrá fornyadt: ki tudja — asszony-é, férj-é a pernye...?! — Tüzek ellobbannak, halnak tüzhaldálal, ékes, szép dalúak, jenn-lobogó lángok, ország sötélségét hasogatól fények: jó Losonczy György is, derék Balint ur is ozmánok ármanys, csalfa levegőjén gyászosan hamvadtak...! — Bujdokol sajogva tűzünk régi magva: szirmokat-teremni meg kell ótalmoznom: — nekem is, ki lettem tüzek plántálója;

magam-szirmocskjájt őszire kell hagynom, apró sóhajásit kinnal elhallgatnom: — nem lehet, hogy légyek magam-kinjainak botor ka cseléde, mivel kell, hogy légyek búszke, hio jobbágya orszáq keserőének...! — Magamé hervadon, de amig nem hervad, meg nem térülhetek: szirmom hullásáig meg kell ótalmoznom legcsüdszabb szirmát mindenik tüzeknek — magamé, ha szürkül, indul hervadásnak: — halni megférülök, halni megférülök...

* Részlet a költő hosszabb verséből.

vadat akarom. Okos, törekvő gyerek vagy, megérdemled a jövőt. Persze, azért meg kell küzdeni s hidd el, ebben nagyon jó fegyvernek bizonyul egy jóvágásu ruha. Nem is sejtéd, milyen fontos. Magolók kis jogász voltam. Apától öröklöt, kopott condra lőtyögött raitam. Azt hittem én is, hogy a tanulás a boldogulás alapja. Ha jól kollokváltak, haladok, mint a karikacsapás. Közben egy fe-nét. Azt tapasztaltam nyakra-főre, hogy jó svádaju marhák, akiknek a fejében kevesebb volt, mint a kör-mőm feketéjében, a tanárok jobbke-zet lesznek, én meg kushadok. Na, jó. Összeapartam egy galáns ruhá-ra valót s tudod, mi történt egy hó-nap mulva? A római jog profla ma-gamellé veti. „Olyan ruhája legyen a jogásznak, — mondta az öreg — hogy az hét nyelven beszéljen, a poncusát”. Igaza volt.

A fiu látta: világok választják el Kövágó gondolkodásától. Jól tudta, neveléses a sültgalambvárás, az élet küzdelem. De nem így akart boldogulni. S nem hitte, hogy a tu-dás, a szívós akarat, az összefogás, minden akadály ellenére is ne nyerje el jutalmát végül.

Kövágó a flu hosszas hallgatását beleegyezésnek vette s látható meg-elégedéssel csapott a vállára:

— Na jól — s beküldött a kony-hába: — Terus, kérem, kínálja meg Bánszki urat abból a frissen szedett szőlőből.

Andris most már pokolba kívánta Kövágót a szőlőjével együtt. A szí-vét egészen előtölte megint a kí-vánság, hogy Mariakát mielőbb lát-hassa. Az ügyvéd ellenszenves za-val megvést és türelmetlenséget sürüsteltet benne össze s ez csak fokozódott Marika késésével. A cse-ngő, mintha csak tudta volna, mi megy vége a fiuban, boldogiton felberregt. Andris kezét hirtelen zsebkendőjébe törölve, izgatott kés-séggel kérte el Terustól a kulcsot, hogy ő kithassa ki az ajtót. A vad-szölővel befutott ajtó mögött felkék-lett egy szoknyácska, megföhértelt egy zsinóros bluz — s Andrisban felujjongott az öröm. „Ő éppen olyan, amilyennek gondoltam, elképzeltem!”

EGESZ NYARON olyasféle szo-rongás élt benne, hogy rakoncátlan képelete s partatlan vágyakozása csunyan rászédik majd. De mégsem. Marika itt mosolyog előtte, az első tavasz frissességét hordozza és édes és hűs, mint a forrásvíz a szomju-hozónak. „Drága, drága” — dobog-ta Andris szíve, de külseje nyugodt volt és úgy köszöntötte Mariakát, ahogyan máskor.

— Tudta, hogy ma jövök? — kér-dezte befelémenet.

— Sejtettem. De már tegnap is vártam.

— Hiszen még nem tanulnak.

— Nem, mi is holnap kezdjük. De nagyapa azt akarta, hogy kicsit is-

mételjük át a tavalyi anyagot. Per-se, én nem azért vártam magára. Csak úgy. Régen nem beszélgettünk már.

Andris mélyeket lélegzett s kihaj-tott gallérját megigazította egy futó mozdulattal. „Drága, drága” — do-bogta ütemesen a szíve, az az ünnepi indultól.

A vadszölővel befutott verandán, ahol jó időben tanulni szoktak, még mindig ott üldögélt Marika nagyap-ja, csak épp tájékpipája aludt ki idő-közben a markában.

— Ej, ej, kislányom — csóválta fejét — hiába mondogatom annyit, hogy a pontosság s a rend minden-nek alapja? Most már lássatok hoz-zá sietve, de aztán nem elkapkodni, fiam, a befejezéssel ne siesselek.

— Dehogy sietünk, — buggyant ki Andrisból nagy indulattal, de a-gya ezuttal jól váltott s gyorsan ragasztotta hozzá: — nem szeretem összecsapni a dolgokat.

— Helyes, nagyon helyes, — is-mételte az öreg tanár — én meg nem szeretem az olyan korrepetitorokat, akiknek a nyakára kell ülni, hogy elvégezzék a köteleességeiket. Olyan arcátlan házitaniós is akad, aki meg-csínálja a diákja helyett a feladatot, hogy tovább loholhasson a másik kuncsathoz. Mire jó ez, kérdem én? Ez, kérem, család. Megtanítani — az a lényeg.

A I. Rangheř szerszámgyárában sikerrel zárult a negyedév

Vállalatunk dolgozói a párt II. kongresszusának irányelvei célkitűzéseinek értelmében, minden igyekezetükkel a második öt éves terv első évének sikeres teljesítésére törekedtek. A jól összedolgozott munkaközösség minden tagja hozzájárult ahhoz, hogy a gyár alapszervezetének küldöttei eredményeikről számolhassanak be a városi pártbizottság konferenciáján a harmadik negyedév sikeres teljesítéséről.

A vállalat termelési tervének minden feladatát részleteiben és az egész termelési tervet összességében is teljesítették. Így néhány adat, amely a gyár munkaközösségének igyekezetét bizonyítja. Az ösztönzési tervet 106,4 százalékkal, a negyedév termelési tervét 100,9 százalékkal, az áru-termelési tervét 110,58 százalékkal, a bérleptől pedig 103,5 százalékkal teljesítették. Ha a felforrított teljesítések vizsgáljuk, azt tapasztaljuk, hogy a gyár teljesítményében az összefüggések, kapcsolatok helyesek, vagyis a vállalat jól gazdálkodik: 6,4 százalékos áru-termelési és 10,58 százalékos áru-termelési tervteljesítést ért el.

Ha részleteiben akarjuk elemezni a fentemlített mutatószámok elérését, láthatjuk, hogy a gyár tervén felül több esztergapatot adott. Ugyanakkor a szerszámgyárak, IAR és KD traktor-alkatrészek, sebességváltók termelési tervét száz százalékkal teljesítették. Az esztergapatokhoz gyártott szerszámok tervét 120 százalékkal teljesítették a harmadik negyedévben.

A tervfeladatok megvalósításához a gyár valamennyi üzemosztálya hozzájárult. Az öntőde például termelési tervfeladatát 116 százalékkal teljesítette. Tiszteletben tartották a termelési hivatal által megjelölt előírásokat az alkatrészek öntési tervére vonatkozólag, amellyel a munka folyamatosabbá és biztonságosabbá tette. Tiszteletben tartották a termelési hivatal által megjelölt előírásokat az alkatrészek öntési tervére vonatkozólag, amellyel a munka folyamatosabbá és biztonságosabbá tette. Tiszteletben tartották a termelési hivatal által megjelölt előírásokat az alkatrészek öntési tervére vonatkozólag, amellyel a munka folyamatosabbá és biztonságosabbá tette.

Külön ki kell emelnünk a beszerzési osztály munkáját: az a gondoskodásuk révén jutottak hozzá az öntők megfelelő mennyiségű kokszhhoz, homokhoz, vashoz, stb. A közös törekvés eredményeként augusztusban valamennyi öntőcsoport a megengedett teljesítésszázzal alatti termelt, szeptemberben pedig már 12 csoport teljesen teljesítetesen dolgozott. Ebben az időszakban tündek ki a Gyűre Mátás, a Rusanda Dumitru és a Kerekas György vezette csoportok is.

Első eset, hogy Nagyvarjason jártam. Be kell vallanom, pillanatnyilag semmi különös sem láttam ebben az eldugott hegyvidéki kis faluban. A lakóházak nagy többsége két, egyemeletes fűtőcsővel rendelkezik. A két fűtőcső keresztesedése a falu közepén, mint mindenhol, templom emelkedik a magasba, e mögött található a Varga Katalin kollektív gazdaság székháza. Amikor terepjáró gépkocsim megállt a székhez előtt, néhány ember beszélgetett a kapuban. Hozzájuk léptem és a gazdaság elnöke felől érdeklődtem.

— Az elnök elvtárs nincs ideháza, Áradra utazott, — hangzott a válasz.

— Akkor hát kivel beszélhetnék, — kérdeztem a mellettem álló kollektivistától.

— Talán a brigádvezetővel — javasolta az egyik.

Rövid idő telt el és máris megismerkedtem Gyuricza Pálal, az I. számú brigád vezetőjével és Bojtos György raktárossal. Miután megmutatták, hogy az ősi kampány munkálatairól szeretnék érdeklődni, javasolták: előbb nézzünk szét a gazdaságban. Nem hagytam magam sokáig kérteni, s elindultunk.

— Kezdjük talán itt — mutatott az egyik épületre Bojtos György.

Tágas raktárba léptünk, amelyet esztergapatok és munkaszükszárak raktározására használnak. A raktár egyik végében Fiegl Kálmán és ifjú Bojtos József vetőmagot trüfölt és oszvározott. Közvetlen a raktár közepén gabonával telt zsákhalmozók állottak. A zsákhalmozók igazolják a vetőmag oszvározás szorgalmas munkáját. Néhány nap alatt

A gyár második részlege — gépműhely és szerelde — 102,7 százalékkal teljesítette a harmadik negyedévi tervét. A negyedév folyamán nehézségek mutakoztak az esztergályos és a fogaskerék-osztályok termelésében és ezek nem tudták folyamatosan és kellő mennyiségű alkatrészt ellátni a szerelóműhelyt. Ez hétévi hátrát jelentett, ami a selejt biztos előidézője. A megmunkáló osztály vezetősége most olyan munkaterv kidolgozásával foglalkozik, amelynek alapján biztosíthatnák a szerelők számára a hónap elejére szükséges alkatrészeket is.

A szerszámgyárában a negyedév 116 százalékos teljesítéssel zárult. A szerszámgyár műhely most már nemcsak a szükséges szerszámokat, készülékeket gyártja és karbantartja, hanem teljesítőképessége teljes kihasználásával értékes segítséget nyújt a megmunkáló osztályoknak is. Egyedül végzi a szerszámgyár és a szerszámgyárak gyártását és szerelését, sőt a fogaskerék-osztály számára 23 fogaskerék-sorozat esztergályozását is vállalja.

A karbantartási osztály 111 százalékkal teljesítette tervét. Idejében elvégezte a tervben megjelölt általános, részleges és alkalmi javításokat, valamint a havi gépellenzőzéseket és karbantartási műveleteket is.

A termelőosztályokon kívül jó munkát végzett a beszerző osztály is, amely igyekezett a szükséges anyagmennyiséget kellő időre beszerezni. Legtöbb nehézségbe a hengerelt acél beszerzése ütközött. Ugyanis ebből nagy mennyiségre még kiutalás sem volt. Ez a hiba előreláthatóan a negyedik negyedévben sem szűnik meg.

A II. pártkongresszus irányelveinek gyakorlatba ültetése a vállalat vezetősége, az alapszervezettel együtt, még ez év elején 101 technikai és szervezési intézkedést tartalmazó tervet dolgozott ki, amelyek a munka megjavítását és a hibák kiküszöbölését szolgálják. Ezek közül a harmadik negyedév végéig helytlenül bevezettük, míg a többit az év végéig ültetjük gyakorlatba. Erre az évre az előirányzott hán-

toló esztergapatok utolsó sorozatát is a harmadik negyedévben szállítottuk. Ezt az új típusú esztergapatot, amelyet hazánkban először gyártunk, a tervezéstől a véghezvitelig üzemünk munkaközössége vállalta és gyártotta. Ugyancsak a harmadik negyedévben a szerszámgyár elkészítette az Univerzális marógép szerszámai és készülékeit.

A harmadik negyedévi terv teljesítéséhez és a termelési terv emeléséhez az újítómunka is hozzájárul. A harmadik negyedév végéig 72 újítási javaslatot nyújtottak be a dolgozók, amelyekből negyvenet elfogadtak és harmincegyet már alkalmaznak. Az újítások hozzávetőlegesen több, mint 30.000 lej megtakarítást jelentenek.

A szocialista versenyben is eredményeikről számolhatunk be a negyedév lezárta után. A gyárban 362 dolgozó vett részt a szocialista versenyben, közülük 205 az élmunkások színvonalára emelkedett. A gyárban dolgozó harmincegy brigád közül öt brigád lett: a Horea, Cloșca, Crisan kovács, G. Dimitrov hőkezelő, Május 9 földkészítő, December 30 üzemlakatos- és tisztogató brigádok, amelyeknek tagjai kiváló eredményekről számolhatnak be.

A gyárban tizenhárom haladott munkamódszert alkalmaznak a dolgozók, számszerint ötszázötvenket. Ennek eredményeként és saját munkamódszereik tökéletesítésével ugyancsak hozzájárultak a terv teljesítéséhez és a különböző mutatószámok közötti helyes arány megteremtéséhez, valamint a gépek teljesítőképességének minél alaposabb kihasználásához.

A I. Rangheř szerszámgyárában munkaközössége termelési értekezleten elemezte az eddig elért eredményeket és levonta a tanulságokat, amelyek felhasználásával hozzájárultak az utolsó negyedévi tervfeladatok sikeres teljesítéséhez.

Molnár Lajos,
a I. Rangheř gyár tervosztályának vezetője

Szervezetten halad a begyűjtés

Monostor községben a néptanács és a községi pártalapszervezet az őszi kampány megkezdése óta foglalkozik a begyűjtéssel. A néptanács és a pártalapszervezet időközönként mérlegelik az elért eredményt és ha hibát észlelnek, azonnal intézkednek. A felvilágosító munkába bevonták a néptanácsi képviselőket, párttagokat, agitátorokat, a néptanács alkalm-

zoitait. Minden körzetben megjelölték, hogy kik felelnek a begyűjtés ellenőrzésért. Így október 18-ig a tengerinél 53, a napalorgónál 83 százalékkal teljesítették a begyűjtést. A dolgozó parasztok közül példamutatóan teljesítik állam iránti kötelezettségeiket. Milin Dragomir, Putici Lazar és Babos Milan, akik az 1956. évre már kiegyenlítették összes, állam iránti kötelezettségeiket.

Látogassuk a központi könyvtárat!

A rajoni központi könyvtár (Kulturpalota, telefon 10—15) és a gyermek, valamint ifjúsági könyvtár (Köztársaság útja 89) különböző nyelvű irodalmi, ideológiai, tudományos, technikai, stb. könyveket kölcsönöz az olvasóknak. Beltraktózási díjmentesen történik a személyazonossági igazolvány, iskolásoknak az is-

kolai igazolvány alapján. Az olvasóteremben naponta újságok, folyóiratok és a könyvtár dokumentációs anyagának kötetei tanulmányozhatók. A rajoni könyvtárak szeptember 10—14 és 16—20 órá között látogathatók, vasárnap 10—13 órá között, az ifjúsági könyvtárak pedig naponta 10—13 és 16—19 órá között.

Rádióműsorok

Vasárnap, október 21

BUKAREST I. 7.15: A Scintila vezércikke. 7.30: Román könnyűzene. 8.30: Gyermekszínház. 9.30: Könnyűzene. 10.50: Román népi dallamok. 11.20: A könnyűzene szövegei. 11.50: Operaszínház. 12.15: Zenei mozaik. 13.00: Hírek. 13.15: Moszkva beszélt. 14.35: Kívánsághangverseny. 15.35: A Romeo és Julia balett II. színtje. 16.30: Falurádió. 17.15: Operatársulat. 17.45: Zene. 19.30: Színházi előadás. 21.30: Rádioműsor. 22.15: Eddy Fischer énekel. 22.30: Sport híradó. 22.45: Táncczene. 23.00: Hírek. 23.10: Táncczene.

BUKAREST II. 7.00: Reggeli hangverseny. 7.50: Hírek. 8.20: Dalok. 8.40: Ének. 9.00: Népi hangverseny. 10.00: Poltikai jegyzetek. 10.15: Fuvós hangszerek. 10.50: Szimfonikus zenekar. 12.30: Román népzene. 13.10: Déli hangverseny. 14.00: Sajtószemle. 14.30: Esztrádhangverseny. 15.15: Rodion Hedeveski énekel. 15.30: Hírek. 16.00: Népi hangverseny. 17.15: Kívánság-hangverseny. 18.30: Kulturális album. 19.00: Táncczene. 19.30: Esztrádhangverseny. 21.00: Táncczene. 22.00: Hírek, sport. 23.15: Kamarazene. 23.55: Táncczene.

BUDAPEST (KOSSUTH): 10.00: Zenés fejtejtő. 11.10: Csinn-bumm cirksusz. 12.10: A rádiózenekar hangversenye. (Vivaldi: A-dur concerto grosso, Haydn: G-dur szimfónia, Weiner: Concertino, Liszt: Tasso — szimfonikus költemény. 14.15: Honf. Hanna énekel. 14.30: Rádióhexkon. 17.15: Labdarugó mérkőzés közvetítése. 18.15: Közvetítés a magyar—finn atlétikai viadalról. 19.35: Táncczene. 20.55: Mikszáth: Bölény a fővárosban. 23.30: Táncczene. 24.00: Zenekari hangverseny.

BUDAPEST (PETŐFI): 12.00: Könnyűzene. 13.30: Rabelais: A chinoini csapásról udvarán. 15.00: Bonifác bácsi pipája II. 16.00: Irodalmi műsor Bartók Béláról. 18.40: Mozart kamaraművek. 19.40: Tökés Anna legkedvesebb versei. 20.00: Együtt énekel a világ. 21.35: Táncczene.

—O—

Kiállítás a Szolnoki Művésztelep festőinek alkotásaiból

Az aradi Kulturpalotában lévő Tartományi Múzeumban kiállítás nyílt a Szolnoki Művésztelep festőinek alkotásaiból. A kiállítás, az 1848—49-es forradalmi múzeum, a régészeti osztály és a képtár megtekinthető vasárnap, kedden és pénteken 10—13 és 16—19 órá között.

—O—

KÖZTÁRSAS

Október 21-én, vasárnap változó felhőzet mellett a hőmérséklet alig változik. Napközben 14—18 fok között, éjszaka 3—5 fok között lesz. Mérsékelt, időközönként erősödő szél, reggel ködképződés.

A következő 2 napon változó felhőzet mellett a hőmérséklet nem változik lényegesen.

TESTNEVELÉS ÉS SPORT

Ma folytatódnak a nemzetközi versenyek

A legjobb aradi és szegedi atléták és tornászok mérkőzése szombaton kezdődtek meg és ma, vasárnap folytatódnak. A tornászok vasárnap reggel 9 órakor folytatják a versenyt az I. számú liceum (fiúliceum) tornatermében, az atléták pedig a Fl. Rosie UTA—Petrosényi Energia Művelődési és Sportcsarnokban kezdődtek meg és ma, vasárnap folytatódnak. A tornászok vasárnap reggel 9 órakor folytatják a versenyt az I. számú liceum (fiúliceum) tornatermében, az atléták pedig a Fl. Rosie UTA—Petrosényi Energia Művelődési és Sportcsarnokban kezdődtek meg és ma, vasárnap folytatódnak. A tornászok vasárnap reggel 9 órakor folytatják a versenyt az I. számú liceum (fiúliceum) tornatermében, az atléták pedig a Fl. Rosie UTA—Petrosényi Energia Művelődési és Sportcsarnokban kezdődtek meg és ma, vasárnap folytatódnak.

A svéd utánpótlás ellen készülődő csapat

Október 28-án Bukarestben szerepel a svéd utánpótlás válogatott és a román utánpótlás válogatottal mérkőzést. A román csapatot nagy gondnal készítik elő erre a mérkőzésre és már össze is állították a játékoskeretet, amelyből a román csapatot majd kialakítják. A román utánpótlás válogatott kerete az alábbi:

Kapusok: Ciprianu (Bacău), Ghilbanescu (Iasi), hátvédek: Dragomirescu (Pukarest), Stancu (Bukarest), Nedelcu (Kolozsvár), Al. Vasile (Bacău), fedezetek: Bodo (Bukarest), Neamtu (Bukarest), Székely (Bukarest), csatárok: Oaida (Bacău), Szeredai (Bukarest), Ene II (Bukarest), Georgescu (Bukarest), Filip (Medgyes), Oprea (Kolozsvár), Kőszegi (Nagyvárad).

Olimpiai híradó

Az olimpiai faluban 841 ház már elkészült. A mozi, a kórházak, rendőrszobák, éttermek, a bankkirendeltségek építkezése közvetlenül befejezés előtt áll.

Melbourneben az elmúlt napokban avatták fel a 250 ezer fontsterling költséggel épített új ökológiai csarnokot.

Miután Portorico részvételét az olimpiai játékokon jóváhagyták, a melbournei olimpián résztvevő nemzetek száma 74-re növekedett.

Az RNK olimpiai csapata több mint 50 sportolót foglalt magában a

különböző sportágakból. A román olimpiakocok október 26-án Budapestre indulnak a melbournei olimpia színhelyére.

Az angol Reuter hírügynökség közlése szerint az ausztráliai központi meteorológiai intézet jelentette: az olimpiai játékok egész időtartama kellemes, nyári időjárás várható.

A Nemzetközi Olimpiai Bizottság Melbourneban dönt majd, hogy felvevessék-e a rugblyt az 1960. évi olimpia műsorába.

Néhány sorban

Az aradi StiiŃa múlt vasárnap jól szerepelt röplabda csapata vasárnap Galacban vendégszerepel, ahol az ottani Progresul ellen mérkőzik.

Szatmáron vendégszerepel az aradi Voința asztali tenisz csapata és nagy harcot vív majd a jóképességű satmári Progresul ellen.

A Bukaresti Dinamo vasárnap délután Szófiában játszik az európai bajnokságok kupája mérkőzésének második fordulója keretében.

A labdarugó bajnokság C) csoportjában Aradra kitűzött Aradi Energia Constructorul—Temesvári Progresul mérkőzés elmaradt: a labdarugó szabályozás rendelkezéseire a mérkőzést elhalasztották.

A Pronosport hétközi különleges versenyen 209,478 lej díjösszeget a következő nyertes szelvények között osztottak meg: 56 szelvény ért el 12 találatot és ezek 935 lej nyertek, 202 szelvény 11 találatot ért el, a nyeremény 311 lej, 1617,8 szelvényen szereztek 10 pontot és 58 lej nyertek.

Központi lotto

Az október 19-i húzás nyerő számai a következők: 39 — 56 — 38 — 46 — 19 — 6 — 44 — 88 — 64.

Kiosztásra kerülő nyereményösszeg: 1.850.820 lej.

Dicséretet érdemelnek

még ennyi buzát egyszóban, mint a nagyvárjasi kollektív gazdaság raktárában. Bojtos György észre is vette, hogy egy kicsit elcsodálkozott.

— Ez már csak, ami a 40 százalékos előlegszámla után megmaradt — egészítette ki gondolatban. Két kiló 21 deka buzát osztottunk egy-egy munkanapszámra. Ezenkívül árpát, kukoricát, egyéb terményt és pénzt is kaptak kollektivistáink.

A raktárból is indulni akartunk, amikor valaki megakadta a figyelmét. Az ajtónál, közvetlen a fal mellett áramfejlesztő generátort pillantottam meg. Vajon, hogyan kerülhetett ide, elmélkedtem magamban, mielőtt közelebb léptem a felelős festett generátorhoz. Gyuricza Pál, aki addig keveset beszélt, tört meg a csendet.

— Nagy József elvtársnak, a Nagy Nemzetgyűlés képviselőjének köszönhetjük, hogy hamarosan villany világít a falban.

— Igen, a mérnök, aki nemréginél járt, azt mondta, hogy 600 órában fejleszti elegendő áramot. A falban pedig még 300 óráig sem számolunk. Ezek szerint tehát az utóak és a lakóházakat mind villany világítja meg — lelkesedett Bojtos György.

Nagy József... mennyit hallottam már ennek az embernek a nevét! A kisvárosiak, a kisperegiek, a tornyaiak, most meg a nagyvárjasiak is valamennyien azzal büszkélkednek, hogy Nagy József közbenjárásának köszönhetik feljuk vagy községük villamosítását. Amíg ezeken

tűnődtem, közben már a műhelyek irányában haladtunk. Darabokra szedett szekerek, ékek és más javításra váró felszerelések álltak, hevertek a műhely előtt. Az ilyen nagy gazdaságban a mesterembereknek bőven akad munkájuk, különösen most, az őszi mezőgazdasági munkák idején, amikor a kollektivisták szántanak és vetnek. Gyakran megessik, hogy hol az egyik, hol a másik szekér, éke vagy vetőgépen kell valamit javítani. Ezeket a kisebb-nagyobb javításokat természetesen a kovácsoknak és a bogárokknak kell elvégezniük.

A kovácsműhelyben három dolgozik. Szomorú István, a mester, Kovács István segédmunkás és Faragó András tanuló. Szomorú István közepeternű, széles vállú, vastos ember. Körömfekete haját alig lehet megkülönböztetni a sapkájától. Amikor beléptünk a műhelybe, izmos kezében kalapácsot tartott, majd a kohó felé nézve izzó levegőt fúzott ki. Kalapácsával kötelez-háromszor megperegítte az élt, ezután szabályos ütéseket mért a vasra. Tizennyolc éke szánt a határban, naponta minden egyes ékeket két levegőt élezték meg és azok közül a sok javítási várt is mind elvégzik.

A kerépgyártó műhelyben Rabcsánszki Pálal és fiával, Annalal ismerkedtem meg. Mind a ketten jól értik mesterükről. Az idén három új kocsit faalkatrészekkel készítettek el és azok közül ki tudná hirtelen elmondani, hány keréket, kocsikidat javítottak meg. A műhelyberendezés nagyon egyszerű, fűrészek, furók, gyaluk, szekerék függnek a falon.

Az istálló fölött néhány méterrel odébb, két kukoricagörből virítanak az aranyárga csövek. Az egyik görbét, amely hosszában nyúlik el az udvaron, tavaly építették. Az idén tiz vagron csöveskukoricát raktároztak el benne. A kukoricagörbével egy időben kocsiszint is építettek. Mivel

Ezenkívül két gyalupadból és egy régi esztergályból áll a műhelyberendezés.

— Így, ha csak ránézünk, nem sokat ér a mi esztergánk — mondja ifjabb Rabcsánszki — de azért sok mindent elkészíthet vele. Ha nem volna, a kerékgépeket máshol kellene csináltatni.

Az asztalosműhelyben Bodor György és Kelemen Ferenc gyalulták a deszkákat. A vezetőtanács azt a megbízást adta számukra, hogy az ujonnan épülő istállóhoz készítsenek 54 darab ablakot. Az ablakok nagysága már el is készült. Bojtos György elmondotta, hogy az asztalosműhelyt nemrégén letelestették. Mivel a gazdaságban állandóan építkeznek és ezáltal sok ajtóra, ablakra van szükség, így az asztalosműhelyt is berendezték.

A 3. számú brigád istállójába értünk, működésben egy hatlörös motor és egy jelentős teljesítmősségű szeszlavágó mellett haladtunk el. Az istállóban néhány csikó áll az előtérben. Gyuricza Pálal sok érdekeset tudtam meg. Itt mondotta el:

— Az istállók azért üresek, mert nálunk most javában folyik a szántás-vetés. A GTA-nak három traktora és a mi összes igánk reggeltől késő estig két dolgoznak a határban. 130 hektár területet szántottunk fel és 75 hektár buzát, 25 hektár árpát vetettünk el.

Az istállótól néhány méterrel odébb, két kukoricagörből virítanak az aranyárga csövek. Az egyik görbét, amely hosszában nyúlik el az udvaron, tavaly építették. Az idén tiz vagron csöveskukoricát raktároztak el benne. A kukoricagörbével egy időben kocsiszint is építettek. Mivel

még eddig nem rendelkeznek megfelelő épületekkel, és azin alatt deszkából akolt készítettek a sorokszámára. Ebben az esetben 16 darab, egyenként 160—170 kilós sertés fogvatja a tavalyi kukoricadarát, mert még ebből is van a gazdaságban. Ha az már a sertéselőállítás tartunk, lássuk csak az állatállomány többi részét is. Tíz tenyészkoca külön-külön ólakra zárva, gondoskodik az „utánpótlásról.” De ez még nem minden. Hatvanhat darab kisebb-nagyobb növényekért kint legelt a mezőn. Ezenkívül 45 darab lova, 27 csikója, 8 szarvasmarhája, 117 juha van a gazdaságban.

Sok helyet bejártunk. Megnéztük a mezőgazdasági felszereléseket, a dohánypajzást, a sok más egyebet, míg az építkezéshez is kijutottunk. Hatvanhárom méter hosszú az új istálló, amelynek falai nagyrészt már elkészültek. A tetőgerendákat faragták az ácsok. Korszerű istálló lesz, amikor elkészül, takarmány- és szerszámraktárakkal ellátva. Szerkél járhatnak benne végig. Ha minden jól megy, még idén befejezik az építést.

Mikor a gazdaságba értünk, a szántás-vetés helyzetéről akartam érdeklődni, de annál sokkal többet tudtam meg. Láttam a gazdaság néhány éves fejlődését, a munkaszerető kollektivisták áldozatkészését. A többiekkel együtt ott dolgoztak a gazdaság legjobbjai, Telek László, Vicsok Lajos, Mátos Rozália, Vigh Anna, Bojtos Ilona és még sokan mások, akik mindannyian dicséretet érdemelnek lelkes, önfeláldozó munkájukért.

Bokor Mihály

A Szovjet Szocialista Köztársaság Szövetsége és Japán közös nyilatkozata

A Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége megbízottai 1956. október 13. és 19. között Moszkvában tárgyalásokat folytattak Japán megbízottával.

A Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége részéről a tárgyalásokon jelen voltak: N. A. Bulganyin, a Szovjetunió Minisztertanácsának elnöke, N. Sz. Hruscsov, a Szovjetunió Legfelsőbb Szovjetje Elnökségének tagja, A. J. Mikoján, a Szovjetunió Minisztertanácsának első alelnöke, A. A. Gromiko, a Szovjetunió külügyminiszterének első helyettese és N. T. Fedorenko, a Szovjetunió helyettes külügyminisztere.

Japán képviselőiben Icio Hatoyama miniszterelnök, Icio Kono földművelésügyi és erdészeti miniszter, valamint Szunici Macumoto kamarai képviselő vettek részt a tárgyalásokon.

A kölcsönös megértés és együttműködés légkörében folyó tárgyalásokon széleskörű és őszinte eszmecsere került sor a szovjet-japán kapcsolatokra vonatkozó kérdésekről. A két fél teljesen egyetértett abban, hogy diplomáciai kapcsolataik helyreállítása előmozdítja a két állam kölcsönös megegyezésének és együttműködésének kibontakozását, a távolkeleti béke és biztonság érdekében.

A tárgyalások alapján a két fél megbízottai megegyeztek a következőkre nézve:

1. Jelen nyilatkozat érvénybelépésének napján megszűnik a hadiállapot a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége és Japán között, helyére áll a béke és a jószomszédosági baráti viszony.

2. A Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége és Japán újra felveszi egymással a diplomáciai és konzuli kapcsolatokat. A két állam haladéktalanul kölcsönösen kinevezi nagyköveti rangban diplomáciai képviselőit, a Szovjetunió, illetve Japán területén felállítandó konzulátusok kérdéséről pedig diplomáciai úton rendezik.

3. A Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége és Japán megerősítik, hogy kapcsolataikban az Egyesült Nemzetek Szervezete alapokmányának elveivel, főként az alapokmány 2. szakaszában foglalt alábbi elvekhez igazodnak:

a) Vitas nemzetközi kérdéseket békés úton oldják meg oly módon, hogy ne veszélyeztessék a nemzetközi békét és biztonságot és az igazságot;

b) nemzetközi kapcsolataikban tartózkodnak az erőszakkal való fenyegetéstől vagy az erőszak használatától, más államok területi sérthetősége vagy politikai függetlensége ellen és más, az Egyesült Nemzetek Szervezetének célkitűzéseivel összeegyeztethetetlen módon.

4. Szovjetunió és Japán megerősítik, hogy az Egyesült Nemzetek Szervezeteinek alapokmánya 51. szakaszának értelmében minden állam elidegeníthetetlen joga az egyéni vagy kollektív önvédelem.

A Szovjetunió és Japán kölcsönösen kötelezték vállalkozni, hogy sem közvetlenül, sem közvetve nem avatkoznak be a másik fél belügyeibe semmiféle gazdasági, politikai vagy ideológiai jellegű okból kifolyólag.

5. Jelen közös nyilatkozat érvénybelépésével egyidejűleg a Szovjetunió szabadon bocsátja és hazatelepíti Japánban a Szovjetunióban elítélt összes japán állampolgárokat.

Azok felől a japán állampolgárok felől, akiknek a sorsa ismeretlen, Japán kérésére, a Szovjetunió

tovább fog érdeklődni.

6. A Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége lemond minden jótételi igényéről Japánnal szemben.

A Szovjetunió és Japán kölcsönösen lemondanak az illető állam, ennek szervezetei és állampolgárai részéről 1945. augusztus 9-től kezdve támasztható minden háborús követelésről a másik állammal, ennek szervezeteivel és állampolgáiraival szemben.

7. A Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége és Japán egyetértettek abban, hogy a lehető legrövidebb időn belül tárgyalásokat kezdenek szerződéseket és megállapodásokat megkötésére vonatkozólag, hogy kereskedelmi, kereskedelmi hajózási és egyéb kereskedelmi kapcsolataikat tartós és baráti alapokra helyezték.

8. A Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége és Japán között 1956. május 14-én Moszkvában a Csendesóceán északnyugati részén folyó nyílttengeri halászatra vonatkozólag megkötött megállapodás, továbbá a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége és Japán között a hajótorlók megmenntésére vonatkozó együttműködésről szóló, ugyancsak Moszkvában 1956. május 4-én megkötött egyezmény a jelen közös nyilatkozat életbelépésével egyidejűleg életbe lépnek.

Tekintettel arra, hogy mind a Szovjetunió, mind Japán érdekelték abban, hogy megóvják és észszerűen használják ki a természetes halállomány és tengerek vizében fellelhető más biológiai anyagforrásokat, a Szovjetunió és Japán az együttműködés szellemében intézkedéseket tesznek a halállomány megóvása és fejlesztése és a nyílttengeri halászat szabályozása és korlátozása érdekében.

9. A Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége és Japán megállapodtak abban, hogy a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége és Japán közötti normális diplomáciai kapcsolatok helyreállítása után folytatni fogják a békeszerződés megkötésére irányuló tárgyalásokat.

Ezzel egyidejűleg a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége Japán kívánságára és szem előtt tartva a japán állam érdekeit, hozzájárul a Habomai szigetek és Szikotan sziget Japánnak való átadásához azzal a feltétellel, hogy a fenti szigetek tényleges átadására Japánnak csak a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége és Japán közötti békeszerződés megkötése után kerüljön sor.

10. A jelen közös nyilatkozat ratifikálását a jelen közös nyilatkozat a ratifikálási okiratok kicserélése napján lép életbe. A ratifikálási okiratok kicserélése a lehető legrövidebb időn belül Tokióban történik.

A fentiek megerősítése érdekében, alulírott teljes hatalmu meghatalmazottak a jelen közös nyilatkozatot aláírásukkal látták el.

Készült két példányban, mindegyik példány orosz és japán nyelven, mindkét szöveg azonos hatállyal bír.

Moszkva, 1956. október 19.

A Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége Legfelsőbb Szovjetje Elnökségének felhatalmazásából

N. BULGANYIN

D. SEPILOV

A Japán kormány felhatalmazásából

HATUYAMA ICIO

KONO ICIO

MACUMOTO SIUNICI

Afganisztán miniszterelnöke Moszkvában látogatásai

MOSZKVA. (Agerpres.) — A TASZSZ jelenti:

Muhammed Daud, Afganisztán miniszterelnöke és a kíséretében lévő személyek október 19-én délután látogatást tettek a Lomonoszov egyetemen. I. G. Petrovskij akadémikus, az egyetem rektora tájékoztatta a vendégeket az oktatás megszervezéséről, a diákok számáról és a tudományos káderek neveléséről.

A beszélgetés után I. G. Petrovskij rektor az egyetem történetét ismertető két kötetet, valamint az egyetem fennállásának 200-ik évfordulója alkalmából kibocsátott emléket nyújtott át a vendégeknek.

Azután a vendégek megtekintették az egyetem terméit és csarnokait.

Az egyik teremben Afganisztán miniszterelnöke találkozott az egyetemi ifjúsággal. Nadezsda Csizsova, a geológiai fakultás ötöd éves hallgatója virágcsokrot nyújtott át a miniszterelnöknek, majd hangsúlyozta, hogy a moszkvai és kabuli egyetem közötti barátság hagyományra vált.

Nagy öröm volna számunkra — mondotta a továbbiakban —, ha afganisztáni ifjak is tanulnának a moszkvai egyetemen. Nadezsda Csizsova felkérte a miniszterelnököt, hogy adja át a szovjet diákok üdvözlését az afganisztáni főiskolásoknak.

Válaszban Muhammed Daud miniszterelnök az afganisztáni egyetemisták és ifjúság forró üdvözlését tolmácsolta a szovjet ifjúságnak. Erintkezésünk — mondotta — hozzájárul kapcsolataink további megszilárdulásához. Afganisztán miniszterelnöke ezután elítelte Afganisztán és a Szovjetunió barátságát.

Az Unita című lap közölte „Az Olasz Kommunista Párt program-nyilatkozatának alapvető téziseit”

ROMA. (Agerpres.) — A TASZSZ jelenti:

Az olasz kommunisták felkészülnek a párt december 8-án megnyíló VIII. országos kongresszusára. Az Unita című lap közölte „Az Olasz Kommunista Párt program-nyilatkozatának alapvető téziseit.”

Október 18-án „Olaszországnak a szocializmus felé vezető útjára” cím alatt közölték a VIII. kongresszus tézisztervezetét, amelyet a párt Központi Bizottságának ülése jóváhagyott.

Legújabb táviratok

N. Sz. Hruscsov vezetésével Varsóba érkezett az SzKP Központi Bizottságának küldöttsége

VARSO. (Agerpres.) — A TASZSZ jelenti: Október 19-én Varsóba érkezett a Szovjetunió Kommunista Pártja Központi Bizottságának küldöttsége, hogy megvitassa a Lengyel Egyesült Munkáspárt Központi Bizottság Politikai Irodájával a két pártot érdeklő időszerű kérdéseket. A Szovjetunió Kommunista Pártja Központi Bizottsága küldöttségében N. Sz. Hruscsov, L. M. Kaganovics, A. I. Mikoján, V. M. Molotov elvtársak, a SzKP KB Elnökségének tagjai vesznek részt.

Lengyel részről résztvesznek a megbeszélésen E. Gerek, W. Dworakowski, A. Zawadzki, R. Zambrowski, Z. Nowak, R. Nowak, E. Ochab, A. Rapaki, K. Rokossowski, F. Juzwiak, J. Cyrankiewicz, a Lengyel Egyesült Munkáspárt KB Politikai Irodájának tagjai, S. Janjuszewski, E. Stawinski, C. Cselchowski, a LEMP KB Politikai Irodájának póttagjai. A megbeszélésen résztvevő W. Gomulka elvtárs.

A megbeszélések a pártok közötti barátság és barátság légrében zajlottak le. Elhatározták, hogy a közeljövőben a LEMP KB Politikai Irodájának egy küldöttsége Moszkvába utazik, hogy a Szovjetunió Kommunista Pártja KB Elnökségével megvitassa a Lengyel Központi Bizottság és a Szovjetunió közötti politikai és gazdasági együttműködés, valamint a Szovjetunió Kommunista Pártja és a Lengyel Egyesült Munkáspárt közötti barátság és baráti együttműködés állandó megszilárdításának kérdéseit.

Gomulkát kooptálták a LEMP Központi Bizottságába

VARSO. (Agerpres.) — A PAP, hírügynökség jelenti:

Október 19-én Varsóban megnyílt a Lengyel Egyesült Munkáspárt Központi Bizottságának VIII. plenáris ülése. A plenáris ülés napirendjén

Megérkeztek Aradra a szegezi írók és költők

Tegnap délután megérkezett Aradra a szegezi írók és költők csoportja, melynek tagjai ma, vasárnap este 8 órai kezdettel irodalmi előadást tartanak a Kulturpalota nagytermében.

A vendégek fogadtatására küldöttség utazott a kürtösi határárnyékra, ahol Kelemen Sándor elvtárs, a városi néptanács végrehajtóbizottságának alelnöke köszöntötte a vendégeket, akiknek az előadást rendező Petőfi Sándor irodalmi kör nevében virágcsokrokat nyújtottak át. A szegezi küldöttséggel a következő írók,

költők és tudósok érkeztek városunkba: Petrovics István, a csoport vezetője, Madácsy László főiskolai docens, dr. Péter László tudományos kutató, Dr. Endre, József Atilla-díjas író, Somfai László, dr. Ertsey Péter, Lódi Ferenc, Lőkös Zoltán, Németh Ferenc, Nagyfalusi Tibor, Farkas László, Márky Imre, Vincze András, Fenyvessy István, Szegezi város pártbizottsága kulturostályának vezetője és Suki Béla, a kulturális ügyosztály helyettes vezetője.

Ma filmszínházainkban

Dózsa György október 24-ig: A PROTAR ÜGY. Naponta 10 és 12-kor matiné. Előadások: 3, 5, 7 és 9 óra. Nicola Balcescu október 26-ig: A MEXIKOI FIU. 11 órakor matiné. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor. Herbák János október 24-ig: CSIZSIK MATROZ. Előadások: 3, 5, 7 és 9 óra. L. Caragiale október 21-ig: A PARTIZANNO. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

Ifjúsági október 21-ig: A GRUZ BALETT MESTEREI. FOST AZ ERDOBEN. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor. Solidaritatea október 21-ig: SALTANAT. Maxim Gorkij október 21-ig: KORHINTA. Ilie Pintilie (Gradiste) CFR október 21-ig: EGY PIKKOLO VILAGOS. Előadások: 5 és 7 órakor. December 30 SCUDERI KISASSZONY. Előadások: 3, 5 és 7 órakor.

Oktober 21-én

Hétóról-hétre hasonlatosabbak a nemzetközi események a népeknek az őrök elleni védekezéséhez. Emberről öszi, magasztos, a betonról ellendülőbb, gátakat a háború pusztító árja ellen. Lelketlen emberek csoportja azonban még mindig megkísérli, hogy itt-ott részt adjon a népek emelte gátján és a háború rémével kísértet a békére vagy emberöltőre.

a szovjet-japán megegyezés

méltatásával kezdjük.

Ismeretes, hogy Hatoyama japán miniszterelnök Moszkvába érkezése után végső szakaszához érkezett a tárgyalások sorozata, amely több mint egy esztendője kezdődött meg és mindaddig nem vezetett eredményre. Így jöhetett létre a helyzet, hogy tizenegy esztendővel a második világháború befejezése után, még hadiállapotban állt egymással a távolkeleti kérdésekben egyaránt érdekelt két állam, a Szovjetunió és Japán.

Nyilvánvaló, hogy az ilyen állapot csak a béke ellenségeinek kedvezhetett, mert a világ nagyrésztől elzárt Japán egyeduralma gazdasági és

katonai „egyezményekkel” az esetleges új háború egyik távolkeleti imperialista támaszpontjává akarták változtatni.

Japán népe nem nyugodott bele ebbe a kiszolgáltatottságba, s ezért kényszerítette újabb és újabb tárgyalások felvételére a kormányt, amely végül is nem tudott kitérni a japán nép követelésének teljesítésétől.

Igy jött létre a hét óégen Moszkvában az a szovjet-japán egyezmény, amelyet a történelem minden bizonnyal a szovjet nagylelkűség és békeakarat újabb dokumentumaként fog elismerni.

Jóllehet a két állam közötti békeszerződés megkötése még hátra van, a tárgyalások végén kiadott közös nyilatkozat lényegében véget vet a Szovjetunió és Japán közötti hadiállapotnak, lehetővé teszi a diplomáciai, kulturális és kereskedelmi kapcsolatok felvételét a két ország között.

A közös nyilatkozat, amelyet szovjet részről N. A. Bulganyin, a Szovjetunió minisztertanácsának elnöke és D. T. Sepilov, a Szovjetunió külügyminisztere, Japán részéről pedig Hatoyama Icio miniszterelnök, Kono Icio mezőgazdasági miniszter és Macumoto Siunici meghatalmazott képviselő írtak alá, első pontként kimondja: Jelen nyilatkozat érvénybe lépése után megszűnik a hadiállapot a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége és Japán között és ezzel helyreáll a két ország között a békedialapot és a jószomszédosági viszony.

Ebből következik, hogy a két ország között rövid időn belül nagykövetségek és konzulátusok cseréjével helyreállnak a diplomáciai kapcsolatok.

• Régen húzódozó viták zárultak le a

közös nyilatkozattal és a nyilatkozathoz csatolt kétoldalu jegyzőkönyvvel. Így a halászat kérdése is nyugodtpontra jutott. Hazatérnek a Szovjetunióban elítélt és fogvatartott japán állampolgárok. Teljesíti a Szovjetunió Japán kívánságát a Habomai szigetek és Szikotan szigetek átadásával is. A szigetek a Szovjetunió és Japán közötti békeszerződés aláírása után kerülnek Japán tulajdonába.

Látható tehát, hogy a Szovjetunió a béke kedvéért meghozta a legmesszebbmenő áldozatot, amely egy államról elvárható. Nagylelkűsége különösen akkor, ha figyelembe vesszük, hogy a második világháborúban a Szovjetunió került ki győztesként Japánnal szemben is.

Nem kétséges, hogy az áldozat nagy. Am, ha megvizsgáljuk a világpolitikai helyzetet, arra a megállapításra jutunk, hogy érdemes volt az áldozatot meghozni. Ezt a véleményünket megerősíti az a nyugati forrásból származó hírszolgálati közlés is, amely szerint a washingtoni külügyminisztérium megtagadott minden nyilatkozatot a szovjet-japán megegyezéssel kapcsolatban. Az amerikai légierő 1945-ben atombombát dobott Nagaszaki és Hiroshima japán városokra. Ezek a bombák megszámlálhatatlan ember halálát okozták. „Bomba” robbant most is a japán-szovjet hadiállapot megszüntetésével, de ennek a „bombának” a hatása az életet juttatja a dalra, kárt csak az ellentétek elmélyítésének terveiben okoz.

Nyilvánvaló, hogy ezek után a Szovjetunió támogatja Japán felvételét az ENSZ-be. Emlékeztetés, hogy Japán ENSZ tagságát a Szovjetunió azért vetőzte meg, mert az Egyesült

Allamok nem járult hozzá a Mongol Népköztársaság felvételéhez.

Japán, amelynek gazdasági érdekei megkövetelik a szocialista táborral való jó kapcsolatokat, hátrálva van kötelezve a Szovjetunió iránt, amelynek nagylelkű cselekedete megnyitotta az utat Japán előtt, a többi szocialista országgal való kapcsolatokat fel is.

Orvontéjes tény ez a gátépítők szempontjából, de nem hallgathatunk el olyan körülményeket sem, amelyek a gát átvágására törekvők tevékenységét igazolják.

Anthony Eden nyilatkozata

hideg zuhanyként hatott a jóhiszemű emberekre, akik azt hitték, hogy a Biztonsági Tanácsban a szuezi kérdéssel kapcsolatban létrejött elvi megegyezés véget vetett a válságnak. Egyre nyilvánvalóbb, hogy Anglia és Franciaország csupán kényeszerhelyzetben járultak hozzá a Faozi egyiptomi külügyminiszterrel történt tárgyalásokról kiadott közleményhez, amely a további tárgyalások alapját szolgáló hat alapvető tartalmazta és amelyet a Biztonsági Tanács is jóváhagyott.

Anglia és Franciaország által a Biztonsági Tanács elé a tizennyolc állam nevében előterjesztett javaslat a Szovjetunió vétója következtében nem válhatott határozattá. Ezért fogadták el a két nyugati állam képviselői kénytelen-kelletlen a hat alapvető tartalmazó megállapodást.

Nehogy azonban a Szezei-csatorna Társaság angol és francia volt részvényesei között pánik üssön ki a békés rendezés miatt Eden az angol konzervatív párt évi értekezlete bekezdésével alkalmából mondott beszédben célszerűt tett arra, hogy Anglia nem zárja ki az erőszak alkalmazását a Szezei-csatorna szuezi kérdés rendezésével kapcsolatban.

Ezután Eden, Lloyd külügyminiszter kíséretében Párizsba utazott, ahol megbeszélést folytattak a szuezi kérdésben francia kollégáikkal.

Mind Eden londoni nyilatkozata,

mind pedig a párizsi tanácskozásokról kiadott közlemény nagy visszatekintést keltett egyiptomi politikai körökben. Sőt Fauzi egyiptomi külügyminiszter levelet intézett a Biztonsági Tanács tagjaihoz, felhívva a figyelmet arra, hogy az angol miniszterelnök nyilatkozata akkor hangzott el, amikor Anglia, Franciaország és Egyiptom külügyminiszterei elnyerték kormányaik hozzájárulását a Biztonsági Tanács október 13-i ülésén elfogadott hat alapvető.

Ami az angol-francia kormányfőjek párizsi tanácskozásairól kiadott közleményről illeti, az Al Ahbar című egyiptomi lap azt írja, hogy az angol-francia közlemény úgy beszél továbbra is a Szezei csatornát használni országok szervezetről és a tizennyolc ország határozatáról, mint ha a Biztonsági Tanács semmiféle határozatot nem hozott volna.

Egyébként más események is a Közel-Kelet felé irányítják a közlemény figyelmét. Arról van szó ugyanis, hogy angol-amerikai kezdeményezésre iraki csapatokat akartak Jordániába vezényelni. Ehhez szükség volt az Izrael-jordániai határon fokozottabb határincidenésekre. Mind nagyobb méretűvé váltak tehát az utóbbi napokban Jordánia területére elleni támadások, amelyeknek látható célja a talaj előkészítése volt az iraki csapatoknak Jordániába való bevonulásának igazolására.

Ez a mesterkedés nem került el egyiptomi politikai körök figyelmét és az As Saab című lap megírta, hogy „azok, akik az iraki csapatok Jordániába irányítását kitervezték, arra számítanak, hogy így ellenőrzést gyakorolhatnak Jordánia belügyei felett.

Anglia gyarmatosító körei kétszínű politikájára mi sem jellemzőbb, mint, hogy érdekei megvédéséért kész ellentéteket szítani a közelkeleti országok között. Ugyanakkor Jordániát is, Izraelt is „megsegítés” biztatja.

Ezek a kísérletezések ezalkalommal is kudarcot vallottak, mert mint

a Men egyiptomi hírügynökség amari tudósítója jelenti, az iraki-jordániai tárgyalásokon nem sikerült az ellentéteket kiküszöbölni és az iraki küldöttség Abdul Ilah emir vezetésével dolga végezetlenül utazott vissza Bagdadba.

Néhány szóval szeretnénk megemlékezni a hét egyik kétségtelenül kiemelkedő eseményre,

a Magyar Dolgozók Pártja és a Jugoszlávai Kommunista Szövetsége vezetőinek tárgyalásai

eddiggi menetéről.

Európának ezen a részén, mégpedig határaink közvetlen közelében két baráti nép képviselői tárgyalnak ezen a héten a két ország állam- és pártközi kapcsolatairól. Mint az eddigi jelentésekből kitűnik, a két küldöttség a főbb kérdésekben teljes megegyezést ért el, a magyar párt- és kormányküldöttség pedig most Jugoszlávia vidékeit járja, hogy közvetlenül megismerkedjék Jugoszláviának a szocializmus építésében elért eredményeivel, beszéljessenek a jugoszláv dolgozókkal.

Josip Broz Tito, a belgrádi magyar nagykövetség fogadásán kijelentette: „Orvmmel állapíthatom meg, hogy a JKS és az MDP képviselői közötti tárgyalások a legjobb, a legelvtársasabb és a legbarátságosabb szellemben folynak. Véleményem szerint a magyar küldöttség jugoszláviai látogatása és az itt folyó tárgyalások nagylelkűségük az országaink közötti kapcsolatok szempontjából.”

Gerő Ernő, a MDP Központi Vezetőségének első titkára rámutatott, hogy a két küldöttség között „a tárgyalások komoly és konkrét eredménnyel jártak.”

Magunk részéről örvendünk, ha barátaink jóbarátjaiban élnek egymással, mert az ilyen kapcsolatoknak minden a békére, szocializmusra törekvő nép hasznát látja.

Bakács Béla